

Теорія літератури (Основи літературної творчості)

Тип	дисципліна професійної та практичної підготовки
Код	ОК-16
Семестр	7-8
Загальна кількість кредитів/годин	6 (180)
Форма контролю	Залік; іспит
Викладач	к.філол.н., доц. Соловей О.Є.
Необхідні обов'язкові попередні та супутні навчальні дисципліни	історія української літератури, історія світової літератури, теорія літератури (вступ до літературознавства)
Місце у структурно-логічній схемі	ОК-16 Теорія літератури (Основи літературної творчості) викладається на четвертому році навчання
Форми навчання	лекції, практичні, СРС
Критерії оцінювання	7 семестр: поточний контроль – 100 б.; 8 семестр: поточний контроль – 70 б., підсумковий контроль – 30 б.
Мова викладання	українська

Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1. Література як вид мистецтва, структура. Теоретико-практичні основи літературно-художньої творчості як особливого художньо-креативного виду людської діяльності

Тема 1. Література як вид мистецтва. Сутність художньої літератури. Література в системі мистецтв. Функції літератури. Літературний твір як цілісність: духовний поетичний світ і матеріальний текст. Зміст і форма художнього твору. Художність літературного твору та його ознаки. Тема 2. Художній образ. Класифікація образів. Образна природа художньої літератури. Тема 3. Структура художнього твору. Зовнішня і внутрішня форми літературного твору. Зміст і смисл художнього твору. Тема 4. Літературна творчість як феномен людської діяльності (механізми, природа, можливості). Психологічне й філософське підґрунтя художньої творчості як виду творчої діяльності. Нейрофізіологічні аспекти творчості. Роль у творчому процесі аналізаторної системи організму. Вища нервова діяльність і творчий процес. Емоції і почуття у творчості. Тема 5. Психологічна мотивація і стимули творчості. Творчість як воля до влади, сублімація, як діалог зі світом, як утеча від дійсності та ін. Творча особистість письменника. Грані художнього таланту. Літературно-побутові чинники формування письменницького доробку. Тема 6. Структура (в теоретичному і практичному аспектах) творчої постаті письменника. Точки взаємодії явищ «письменник» і «літературний процес». Фактори креативності різних письменницьких психотипів. Творчий процес. Теорії стадійності творчого процесу. Чинники виникнення задуму. Натхнення. Робота над твором. Індивідуальний стиль письменника. Креативна індивідуальність. Формування індивідуального стилю. Світогляд.

Модуль 2. Літературна робітня: поезія, проза

Тема 1. Лірика як рід літератури. Поетична форма мовлення. Особливості лірики. Ліричний герой. Об'єкт художнього пізнання в ліриці. Тема 2. Лірика в історичному ракурсі. Жанрова специфіка, еволюція. Тема 3. Версифікація. Засоби організації вірша: теоретичний аспект. Ритм, стопа, рима, римування, розмір, строфа. Тема 4. Мова ліричного твору (тропи, поетичний

синтаксис). Звукова організація поетичної мови. Тема 5. Як писати поезію: поради сучасних українських письменників. Поезія як тема осмислення української блогосфери. Тема 6. Робота з жанровою системою лірики. Стилізація, наслідування, пародія. Тема 7. Робота з версифікацією і з засобами поетичного мовлення. Тема 8. Поетичний твір письменників-авангардистів. Засоби виразності в ліриці сюрреалізму, футуризму, фігуративна поезія. Тема 9. Проза: теоретичні засновки. Письменник про специфіку процесу створення художнього твору (Майк Йогансен, Василь Стус, Маріо Варгас Льюса, Мішель Уельбек). Стиль, індивідуальна манера. Тема 10. Епос. Структура епічного твору. Оповідь. Класика і модерн: розбудова епічного твору. Тема 11. Малі жанрові форми. Ескіз, етюд, новела. Тема 12. Робота над розбудовою художнього світу в малій епічній формі. Тема 13. Епос. Оповідання, повість, нарис. Теоретичний й історико-літературний ракурс. Тема 14. Робота над розбудовою художнього світу в повісті. Тема 15. Епос. Роман. Тематичне розмаїття. Сучасний роман. Тема 16. Робота над розбудовою художнього світу в романі.

Програмні результати навчання, визначені в освітній програмі:

ПРН-8	Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мови (мов) і літератури (літератур), що вивчаються, і вміти застосовувати ці знання в професійній діяльності.
ПРН-11	Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами.
ПРН-13	Аналізувати й інтерпретувати твори української та зарубіжної художньої літератури й усної народної творчості, визначати їхню специфіку й місце в літературному процесі (відповідно до обраної спеціалізації).
ПРН-15	Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.
ПРН-16	Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності.